

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 10 december 2024

Onderwerp: Datacenterstrategie NH 2025 - 2027

Kenmerk: 2348346/2350679

Bijlagen: 1. Datacenterstrategie NH 2025 - 2027

1. Inleiding

De Datacenterstrategie Noord-Holland 2022-2024 is op 31 januari 2022 door Provinciale Staten vastgesteld en loopt 31 december 2024 af. De herijking van deze Datacenterstrategie is in het eerste concept van de Uitvoeringsagenda Duurzame en Circulaire Economie 2025 – 2028 dat op 24 juni is besproken in de commissie Bestuur, aangekondigd. Het is een uitwerking van het coalitieakkoord 'Verbindend Vooruit!' waarin wordt aangegeven dat we ten aanzien van de datacenters nadrukkelijk onze rol als ruimtelijke regisseur pakken en voorwaarden stellen aan vestiging van datacenters en vestiging van nieuwe initiatieven voor hyperscale-datacenters deze collegeperiode niet toestaan.

De provincie Noord-Holland is de enige provincie in Nederland met een datacenterstrategie en deze datacenterstrategie is opgesteld om in de provincie Noord-Holland te sturen op de vestiging en ontwikkeling van datacenters. Die sturing is nodig, omdat de provincie een rol heeft in de verdeling van schaarse ruimte, landschappelijke kwaliteit, een toekomstbestendig energiesysteem en een duurzame leefomgeving. De ontwikkelingen in de datacentersector gaan heel erg snel door de groei in datagebruik en de opkomst van AI. Hierdoor zoekt de sector intensief naar uitbreidingslocaties. De planologische ruimte binnen de huidige clusters in Noord-Holland is echter op. Daarom is herijking van onze Datacenterstrategie nodig.

Hieronder staat een korte weergave van de belangrijkste ambities, wijzigingen en het proces dat is gevolgd:

A. Koers vasthouden

Bij de behandeling van het eerste concept van de Uitvoeringsagenda Duurzame en Circulaire Economie 2025-2028 op 24 juni 2024 in de commissie Bestuur, is over de inhoudelijke koers van de datacenterstrategie al het volgende aangegeven.

We houden vast aan de bestaande ambities. Dat betekent dat we inzetten op een stevige basis voor de groeiende digitale economie, een geclusterde groei met aandacht voor landschap (vastgelegd in vestigingsvoorwaarden in de Omgevingsverordening) en koploper zijn in duurzaamheid en innovatie.

De opgestelde vestigingsvoorwaarden voor datacenters blijven van kracht, deze richtlijnen zijn vastgesteld door GS in november 2023 en staan beschreven in de ‘Richtlijn duurzame vestigingsvoorwaarden datacenters Noord-Holland’. In deze vestigingsvoorwaarden worden datacenters verplicht om aan maatregelen rondom energie, water en landschappelijke inpassing te voldoen.

B. Provinciale sturing op ruimte

De Provincie Noord-Holland ziet het belang van datacenters voor het behouden van de innovatie- en concurrentiekracht van Nederland, maar erkent dat verdere groei in onze provincie druk zet op, onder andere, het elektriciteitsnet. Voor de nationale concurrentiepositie en innovatiekracht is het belangrijk om de vestiging van datacenters in Nederland ook in de toekomst mogelijk te blijven maken. We vinden het daarom belangrijk dat er ruimte wordt gezocht voor datacenters buiten Noord-Holland. We zullen daarom het gesprek over de mogelijkheden voor een nieuw cluster buiten de provincie met het Rijk, andere provincies en andere stakeholders (her)openen.

In de geactualiseerde datacenterstrategie continueert de Provincie Noord-Holland het clusterbeleid. Datacenters mogen zich alleen vestigen in de drie clustergemeenten: Amsterdam, Hollands Kroon en Haarlemmermeer. Gedurende de looptijd van deze Datacenterstrategie staan we geen nieuwe initiatieven voor hyperscale-datacenters toe in de provincie Noord-Holland.”

Of er in de verdere toekomst na 2027 nog ruimte wordt geboden voor digitale infrastructuur inclusief datacenters, zal verder worden verkend in het proces van ‘Regie op de Ruimte’ en de actualisatie van de Omgevingsvisie.

C. Afwijkingsmogelijkheid van clusterbepaling

De kern van de voorgaande Datacenterstrategie blijft overeind: in deze geactualiseerde datacenterstrategie continueert de provincie het clusterbeleid. De basis voor deze herijkte Datacenterstrategie is ook ongewijzigd: Noord-Holland is een aantrekkelijke vestigingslocatie voor datacenters en datacenters leveren een belangrijke bijdrage aan de provinciale, nationale en internationale economie en digitale infrastructuur. We willen de noodzakelijke ontwikkelingen mogelijk maken mits er voldoende oog is voor het effect van datacenters op het landschap, het energiesysteem, het watergebruik en het benutten van de restwarmte.

De omstandigheden voor verdere ontwikkeling van datacenters in Noord-Holland zijn echter veranderd: de beschikbare planologische ruimte voor nieuwe datacenters binnen de bestaande clusters raakt op. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de eerste Datacenterstrategie zijn de volgende:

- In uitzonderlijke gevallen wil de provincie kunnen besluiten om van de clusterbepaling af te wijken en solitaire vestiging van datacenters buiten de drie clustergemeenten toe te staan. Dit betreft geen nieuwe hyperscale-datacenters, want die zijn sowieso niet toegestaan zoals we hebben aangegeven in het coalitieakkoord ‘Verbindend vooruit’. Dit wil de provincie mogelijk maken door een afwijkingsbepaling op te nemen in de Omgevingsverordening. Afwijken van de clusterbepaling doet de provincie dan onder voorwaarden dat de desbetreffende gemeente achter de ontwikkeling staat, er ook lokaal maatschappelijk draagvlak is en dat de ontwikkeling bijdraagt aan

maatschappelijke opgaven, zoals het oplossen van netcongestie op het elektriciteitsnetwerk. Door het stellen van scherpe voorwaarden wordt verwacht dat dit niet leidt tot ongebreidelde groei buiten de clusters.

- Voor de concurrentiepositie en innovatiekracht van Nederland is het belangrijk om de vestiging van datacenters ook in de toekomst mogelijk te blijven maken. We vinden het daarom belangrijk dat er ruimte wordt gezocht voor datacenters buiten Noord-Holland. We zullen daarom het gesprek over de mogelijkheden voor een nieuw cluster buiten de provincie met het Rijk, andere provincies en andere stakeholders (her)openen.

De voorwaarden en de afwijkingsbevoegdheid van GS zullen opgenomen worden in de Omgevingsverordening. Voor die wijziging is extra tijd nodig na het vaststellen van de Datacenterstrategie 2025-2027 en zal daarom pas inwerking treden bij de aanpassing van de Omgevingsverordening in het eerste kwartaal van 2026. De herijkte Datacenterstrategie biedt GS de ruimte om, in zeer uitzonderlijke gevallen, vooruitlopend op aanpassing Omgevingsverordening al gebruik te maken van de afwijkingsbevoegdheid.

D. Lopende procedures

Er worden nog steeds nieuwe datacenters gebouwd, op dit moment zijn er circa vijftien vergunning aanvragen voor datacenters in procedure. Het gaat om aanvragen binnen de gemeenten Amsterdam en Haarlemmermeer, onder bevoegd gezag van de Provincie Noord-Holland. Daarnaast ontwikkelen Google en Microsoft momenteel nog twee nieuwe hyperscales in Hollands Kroon. Deze al langer lopende ontwikkelingen bevinden zich in de plan- en vergunningsfase en waren opgenomen in de lijst met bestaande initiatieven die vóór 2022 bekend waren bij zowel de gemeente Hollands Kroon en de provincie.

2. Doelstellingen en evaluatiecriteria

De doelstelling van de datacenterstrategie is om kaders te bieden voor het vestigingsbeleid van datacenters in de provincie Noord-Holland, waarbij speciale aandacht wordt gevraagd voor clustering en landschappelijke inpassing, tegengaan netcongestie, duurzaam energiegebruik, gebruik van restwarmte en watergebruik.

De strategie wordt door Provinciale Staten tot en met 2027 vastgesteld. In de strategie zijn in hoofdstuk 2 acties in de uitvoering benoemd die nodig zijn om de doelstellingen te realiseren.

In 2026 wordt er een tussentijdse rapportage opgesteld die met Provinciale Staten zal worden gedeeld. Net als in de afgelopen twee jaar zal de provincie Noord-Holland de doorwerking van de Datacenterstrategie 2025-2027 monitoren. Via de Plabeka-monitor wordt zicht gehouden op datacenterontwikkeling. Ook het energiegebruik wordt gemonitord, wat de komende jaren beter mogelijk wordt vanwege nieuwe EU-wetgeving. Op basis hiervan worden datacenters verplicht om beter te rapporteren op energiegebruik.

3. Financiering, communicatie en inwonersparticipatie

De financiering van de activiteiten die nu zijn opgenomen in de datacenterstrategie komt uit de reguliere beleidsbudgetten.

Er heeft een brede afstemming met medeoverheden, de sector zelf en diverse stakeholders plaatsgevonden. Op basis van het vooronderzoek, consultatietafels, interviews en verschillende review rondes, is de voorliggende Datacenterstrategie 2025-2027 opgesteld. Deelnemers aan de tafels waren de volgende partijen.

Tafel intern (provincie, sectoren)	Tafel nutsvoorzieningen	Tafel gemeenten	Tafel datacentersector
Ruimtelijke Strategische Opgaven	PWN	Amsterdam	DDA
Energie - Warmte	Liander/Tennet	Haarlemmermeer	Equinix
Duurzame Economie	Vattenfall	Uithoorn	Edgeconnex
Water, Bodem, Landbouw - Water - Landbouw	Gemeente Diemen	Diemen	Iron Mountain
Omgevingskwaliteit - Gezonde Leefomgeving - VTH	Omgevingsdienst NZKG	Hollands Kroon	Switch
		MRA	NLdigital
		Aalsmeer/Amstelveen	Microsoft
		SADC	Global Switch
			Google

4. Proces en procedure

De hoofdlijn van de herijkte datacenterstrategie is opgenomen in het eerste concept van de Uitvoeringsagenda Duurzame en Circulaire Economie 2025-2028 die op 24 juni 2024 in de commissie Bestuur is besproken.

Na het vaststellen van de Datacenterstrategie 2025–2027 door uw Staten informeren wij de stakeholders en wordt de datacenterstrategie als ambitie en kader meegenomen bij gesprekken met medeoverheden, partners en in onze lobby. Tevens dient het als instrument bij beleidsuitwerking in (uitvoerings)programma's, studies en projecten.

De voorwaarden en de afwijkingsbevoegdheid van GS zullen opgenomen worden in de Omgevingsverordening. Dit zal meegenomen worden bij de wijzigingsronde in het eerste kwartaal van 2026. De herijkte datacenterstrategie biedt GS de ruimte om, in zeer uitzonderlijke gevallen, vooruitlopend op aanpassing Omgevingsverordening al gebruik te maken van de afwijkingsbevoegdheid

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

M.J.H. van Kuijk, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr.02-2025

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 10 december 2024;
gelet op het aflopen van de Datacenterstrategie 2022-2024,

besluiten:

1. de Datacenterstrategie Noord-Holland 2025-2027 vast te stellen.

Haarlem, 3 februari 2025

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,